

**UCHWAŁA NR LXXXIX-576-2023
RADY GMINY NĘDZA**

z dnia 18 grudnia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 Gminy Nędza”**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U.2023 poz. 40 z późn. zm.) art. 41 ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2023 poz. 2151 z późn. zm.) art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023 poz. 1939 z późn. zm.) art. 6 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2023.poz 289).

Rada Gminy Nędza

uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjąć „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 Gminy Nędza”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nędza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Gerard Przybyła

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2024 GMINY NĘDZA

I. WPROWADZENIE

1. Alkoholizm jest chorobą o wielu twarzach. Jego istotą jest psychiczne i fizyczne uzależnienie od środka narkotycznego jakim jest alkohol. Narkomania jest stanem zatrucia okresowego lub chronicznego spowodowanym powtarzającym się przyjmowaniem narkotyków w postaci naturalnej lub syntetycznej. Zarówno alkoholizm jak i narkomania to choroby dotyczące nie tylko osoby uzależnione, ale również sfery społecznej. Są bardzo często przyczyną różnego rodzaju działań i zachowań patologicznych takich jak przestępczość, przemoc rodzinna, prostytucja czy też szerzenie się chorób wenerycznych.

2. Wiele instytucji od rządowych po samorządowe oraz organizacje pozarządowe, szpitale czy poradnie borykają się z problemem alkoholizmu i narkomanii w społeczeństwie zarówno pod kątem informacyjno-edukacyjno-profilaktycznym jak i finansowym. Profilaktyka w obu przypadkach obejmuje:

- 1) edukację dzieci i młodzieży w kierunku trzeźwości i abstynencji.
- 2) jednostki zagrożone niekontrolowanym piciem alkoholu i zażywaniem narkotyków czy substancji psychotropowych,
- 3) leczenie osób uzależnionych i zapobieganie powrotowi do picia alkoholu czy brania środków odurzających,
- 4) opiekę i pomoc dla rodzin i bliskich osób uzależnionych.

3. Podstawę prawną opracowania programu stanowią:

- 1) art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023r. poz. 2151 z późn. zm.),
- 2) art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2023r. poz. 1939 z późn. zm.)
- 3) Narodowy Program Zdrowia
- 4) na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023r. poz. 2151 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2023r. poz. 1939 z późn. zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:
 - a) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
 - b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
 - c) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
 - d) wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
 - e) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

- f) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej;
- g) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzicom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i ingerowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego;
- h) zadania realizowane przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

4. Działania programu skierowane są do osób fizycznych i prawnych, realizujących zadania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w społeczności lokalnej oraz wszystkich mieszkańców Gminy Nędza, a w szczególności do:

- 1) osób uzależnionych i ich rodzin,
- 2) dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych i ich rodziców,
- 3) osób zawodowo zajmujących się profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemocy domowej.

5. Realizatorem programu jest Urząd Gminy Nędza. Realizacja programu odbywa się przy współpracy z:

- 1) Jednostkami organizacyjnymi Gminy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nędzy, Gminne Centrum Kultury w Nędzy, Gminna Biblioteka Publiczna w Nędzy,
- 2) placówkami oświatowymi w gminie Nędza,
- 3) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą,
- 5) organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym na terenie gminy Nędza,
- 6) osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi działającymi na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancji wolności sumienia i wyznania na terenie Gminy Nędza.

6. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 Gminy Nędza może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Gminy Nędza.

II. ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB ICH REALIZACJI

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych:

- a) przeprowadzanie rozmów motywacyjnych zmierzających do podjęcia leczenia przez osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków,
- b) motywowanie członków rodziny osoby uzależnionej od alkoholu lub narkotyków do podjęcia terapii,
- c) opłacanie kosztów badań osób kierowanych przez sąd na leczenie odwykowe i na badania przez biegłych sądowych w zakresie stwierdzania choroby alkoholowej.
- d) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przez przemocą w rodzinie:

- a) współpraca oraz przepływ informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą socjalną, materialną, medyczną, prawną i psychologiczną (współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Ośrodkiem Zdrowia, kuratorami społecznymi, pedagogami szkolnymi),
- b) wspieranie działań zgodnych z procedurą interwencji wobec przemocy domowej, pod nazwą „Niebieskie Karty”,
- c) konsultacje zainteresowanych z psychologiem, lekarzem i członkami Komisji,

d) kierowanie do Sądu wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia osób uzależnionych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży i rodziców w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjalterapeutycznych:

- a) współpraca ze szkołami w celu współuczestniczenia w programach profilaktycznych,
- b) dofinansowanie obozów profilaktycznych oraz półkolonii zawierających w swoich programach elementy profilaktyki uzależnień lub program zdrowego stylu życia,
- c) dofinansowanie szkolnych programów profilaktycznych realizowanych przez pedagogów szkolnych (m.in. konkursów, festiwali, festynów o charakterze profilaktycznym),
- d) zakup i rozprowadzanie czasopism i materiałów edukacyjnych w zakresie profilaktyki,
- e) współpraca z realizatorami programu w zakresie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu lokalnych imprez o charakterze rozrywkowym, sportowym, prozdrowotnym dla dzieci i młodzieży,
- f) prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci, w tym dla dzieci z rodzin osób uzależnionych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- g) organizowanie spotkań, prelekcji ze specjalistami w dziedzinie profilaktyki,
- h) organizowanie i finansowanie szkoleń dla: sprzedawców alkoholu, Komisji i innych podmiotów realizujących Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii:

- a) wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji zajmujących się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- b) współpraca z organizacjami zajmującymi się uzależnieniami,
- c) współpraca z kuratorami społecznymi wykonującymi nadzór nad osobami uzależnionymi i poddanymi leczeniu odwykowemu,
- d) współpraca z Oddziałem Odwykowym i Detoksykacyjnym Szpitala w Gorzycach.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i art. 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:

- 1) Kontrolę podmiotów prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Kontroli podlegają wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży. Kontrolę przeprowadzają upoważnieni przez Wójta Gminy członkowie GKRPA. Kontrolę przeprowadzają co najmniej 2 osoby bez powiadomienia kontrolowanego podmiotu.

Zakres kontroli obejmuje:

- a) zgodność prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnym zezwoleniem,
- b) przestrzeganie warunków zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- c) przestrzeganie warunków, zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych przez Radę Gminy,

Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół.

- 2) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych – zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy w sprawie limitów i lokalizacji punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe;
- 3) Podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i osobom nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych lub sprzedaży napojów alkoholowych bez wymaganego zezwolenia. Postępowanie z tego zakresu jest prowadzone na podstawie przepisów o postępowaniu karnym. W powyższej sprawie gmina występuje jako oskarżyciel publiczny.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej w tym kierowanie osób z Gminy Nędza do centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

7. Pomoc osobą uzależnionym i rodzicom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i ingerowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego poprzez:

- a) pomoc materialną i niematerialną, udzielaną w formie świadczeń z pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- b) integrowanie ze środowiskiem lokalnym poprzez współpracę z Centrum Integracji Społecznej w tym zakresie.

8. Zadania realizowane przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023r. poz. 1426 z późn. zm.).

9. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) została powołana Zarządzeniem Nr 0151/26/07 Wójta Gminy Nędza z dnia 23 lutego 2007r. (zmiana: Zarządzenie Nr 0050.31.2012 Wójta Gminy Nędza z dnia 01 lutego 2012r. w sprawie składu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nędzy oraz Zarządzenie Nr 0050.249.2015 z dnia 05 sierpnia 2015r. w sprawie zmiany składu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nędzy),
- 2) w skład Komisji wchodzi osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej, zgodnie z wymogami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 3) Zadania Komisji:
 - a) pełni funkcję doradczą i opiniującą przy konstruowaniu i realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii”,
 - b) opiniuje akty prawne dotyczące problematyki alkoholowej w gminie,
 - c) opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności z uchwałami Rady Gminy Nędza, które określają warunki lokalizacji i liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych (Uchwała Nr XLIII-283- 2021 Rady Gminy Nędza z dnia 28 czerwca 2021r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Nędza miejsc sprzedaży napojów alkoholowych i podawania napojów alkoholowych),
 - d) podejmuje działania zmierzające do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu,
 - e) prowadzi kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży (na podstawie upoważnienia wystawionego przez Wójta Gminy art. 18 ust. 8 ustawy),
 - f) Przewodniczący GKRPA ma obowiązek zwołać posiedzenie raz w miesiącu podając informację na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej www.nedza.pl,
 - g) pod nieobecność Przewodniczącego jego zadania wykonuje jego Zastępca,
 - h) Komisja może rozpocząć posiedzenie tylko w obecności co najmniej połowy swego ustawowego składu.

4) Zasady wynagradzania członków Komisji:

- a) Przewodniczącemu, jego Zastępcy i Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji w wysokości 150,00 zł brutto miesięcznie; płatne do 10-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym odbyło się posiedzenie Komisji.
- b) za każdą nieobecność na posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z przysługującego wynagrodzenia potrąca się 100% należnej kwoty,
- c) podstawę do naliczenia wyżej wymienionego wynagrodzenia za udział w posiedzeniu Komisji stanowi podpis na liście obecności stanowiącej załącznik do protokołu z posiedzenia Komisji,
- d) Członkom Komisji biorącym udział w szkoleniach przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach przewidzianych dla pracowników samorządowych.

III. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zadania, o których mowa powyżej stanowią część strategii rozwiązywania problemów społecznych, a finansowane są ze środków pochodzących z dochodów z opłat pobieranych przez Gminę Nędza za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, na podstawie art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ze środków własnych. Środki finansowe na realizację poszczególnych zadań ujętych w Gminnym Programie określać będzie Uchwała Budżetowa na rok 2024 Gminy Nędza w dziale 851 – Ochrona zdrowia, rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii, rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz w dziale 855 – Rodzina, rozdział 85504 – Wspieranie rodziny.